

КРИТЕРІЇ ВИБОРУ ТА ОБГРУНТУВАННЯ СТРАТЕГІЙ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ ПІДПРИЄМСТВ

Арич М.І.
*асистент кафедри фінансів
Національного університету
харчових технологій*

Вибір та обґрунтування стратегій управління є одним з основних елементів процесу удосконалення управління фінансово-економічними результатами діяльності підприємств, адже входить до таких складових розвитку системи управління результатами, як, зокрема, етапи оптимізації методики MADIC (DMAIC) та в цілому управління згідно з концепцією Six Sigma. Структура формування, вибору та обґрунтування стратегій, з метою забезпечення високого рівня науковості та широти дослідження вибраного процесу, буде передбачати послідовний аналіз загальної схеми управління і розподілу фінансово-економічних результатів, визначення основних умов до стратегій управління – їх принципів побудови, особливостей застосування, а вже на основі інформації отриманої від такого дослідження будуть формуватися та обґрунтовуватися конкретні стратегії управління результатами.

На основі результатів детальних досліджень стану та якості управління фінансово-економічними результатами, що також передбачено в першому етапі методики MADIC (DMAIC) концепції Six Sigma, а також відповідно до моделі управління фінансово-економічними результатами підприємства, необхідно визначити та обґрунтувати, яку стратегію управління результатами обрати. Такий процес можливий тільки і повинен здійснюватися за умови глибокого та обґрунтованого аналізу ефективності управління фінансово-економічними результатами, тобто фактичного стану та якості відповідних управлінських дій менеджменту суб'єкта господарювання. Тому нами сформовано наступний перелік основних чи загальних стратегій управління на основі яких в подальшому будуть розроблені нові деталізовані стратегії з метою удосконалення управління фінансово-економічними результатами (табл. 1).

Стратегії управління фінансово-економічними результатами підприємств залежно від значення кінцевих показників оцінки його ефективності

№ п/п	Назва стратегії	Критерії вибору	Характеристика
1	Стратегія №1.1: «Підтримка рівня максимальної ефективності: стабільність та розвиток».	Ефективність управління є найвищою: $\hat{E}_{\bar{N}} = 1; {}^2_I > 1;$ фінансовим результатом є чистий прибуток.	Дана стратегія передбачає підтримання та покращення дійсних показників діяльності підприємства, що забезпечують максимальну ефективність управління фінансово-економічними результатами. Враховуючи позитивні темпи функціонування підприємства, доцільно досліджувати та розвивати нові перспективні напрями роботи, а також активізувати інноваційно-інвестиційні види діяльності, використовуючи при цьому всі можливості ринкового середовища.
2	Стратегія №1.2: «Підтримка рівня ефективності: перехід від збитку до прибутку».	Ефективність управління є майже найвищою: $\hat{E}_{\bar{N}} = 1; {}^2_I > 1;$ фінансовим результатом є чистий збиток.	Ключовим елементом даної стратегії є ліквідація негативного фінансового результату – чистого збитку, що в свою чергу передбачає оптимізує вплив на проміжні показники формування фінансово-економічних результатів діяльності підприємства.
3	Стратегія №2: «Прямуювання до високого рівня ефективності управління».	Один з показників - $\hat{E}_{\bar{N}}$, 2_I , або два разом не відповідають умовам високого рівня управління ($0 < \hat{E}_{\bar{N}} \leq 1$ та/або відповідне 2_I); фінансовим результатом може бути як чистий прибуток, так і збиток.	Виконання стратегії ставить перед собою цілі впливу на ті величини інтегрального показника оцінки ефективності управління (2_I) індекси росту яких показують негативні значення; а також на показники фактичних рядів динаміки, зміна яких веде до співпадання рангів фактичного та нормативного рядів, тобто $\hat{E}_{\bar{N}} = 1$.
4	Стратегія №3: «Ва-банк: все або нічого».	Ефективність управління знаходиться на дуже низькому рівні ($-1 \leq \hat{E}_{\bar{N}} \leq 0; {}^2_I < 1$), але на підприємстві наявні можливості для успішної реалізації різних господарських програм.	Перед підприємством ставляться задачі реалізації всіх можливих заходів, при чому, найбільш ризикових для підвищення ефективності управління фінансово-економічними результатами та досягнення місії та цілей створення. Основною умовою є наявність в розпорядженні даного суб'єкта господарювання виробничих потужностей та управлінського персоналу для виконання поставлених перед ними завдань виходу з кризи управління результатами підприємства.

Крім представленої переліку основних стратегій управління фінансово-економічними результатами діяльності підприємств, ми вважаємо, що необхідно для підвищення якості проведених управлінських дій виділити ще ряд стратегій, які побудовані на основі аналізу матриці показників оцінки ефективності управління результатами. Так, враховуючи, що дана матриця поділена на три групи показників за ознаками «Результати», «Витрати» та «Ресурси», можна сформулювати стратегії управління фінансово-економічними результатами в залежності від того група яких індексів росту вище перелічених показників найбільше, в середньому та найменше відхиляється від своїх оптимальних значень, тобто від тих, які сприяють набуттю інтегральним показником оцінки ефективності управління результатами позитивних значень, що і буде основним критерієм їх вибору та обґрунтування.

Визначення та обґрунтування стратегій управління фінансово-економічними результатами діяльності суб'єктів господарювання є складовою комплексу заходів удосконалення всієї системи управління результатами та представляє собою невід'ємну частину менеджменту підприємства.

Література:

1. Панде П., Холп Л. Что такое «шесть сигм»? Революционный метод управления качеством / Пер, с англ.. – 2-е изд. – М.: Альпина Бизнес Букс, 2005. – 160 с.
2. Пожувев А.В. Современные подходы к изменению качества бизнес-процессов [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/24034>.
3. Решетов М. Теория «шесть сигм» и автоматизация процес сов предприятий [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://consulting.1c.ru/ejournalPdfs/reshetov--07-30.pdf>.
4. Турковский Г. Методология шесть сигм и её применение для оценки и улучшение эффективности лабораторных процессв [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://15189.ru/data/documents/SixSigma-in-MedLab.pdf>.